

Ritaharjun koulun globaalikasvatus-suunnitelma

1. Globaalikasvatuksen tavoitteet ja tukeminen Ritaharjun koulussa

Ritaharjun koulussa globaalikasvatus kulkee osana opetussuunnitelmaa. Merkittävin osa globaalikasvatusta on oppilaiden kansainvälisyystaitojen kehittäminen. Koska koulumme toimii osana monitoimitaloa, on kansainvälisyyskasvatus paitsi moniammatillista myös monimuotoista. Kuten muussakin toiminnassamme, pyrimme globaalikasvatuksessa mahdollisimman synergiseen, talon käyttäjiä yhdistävään, oppimista ja kasvua edistävään toimintaan. Haluamme kasvattaa lapset ja nuoret maailmankansalaisiksi ja samalla kestäväen kehityksen toimijoiksi. Ritaharjun koulussa kansainvälisyyskasvatus noudattaa siis globaalikasvatuksen tavoitteita; globaalikasvatus (Global Education Congress, Maastricht 2002) on maailman hahmottamisen pedagogiikkaa, johon kuuluvat kulttuurienvälinen ymmärrys, ihmisoikeuskasvatus, tasa-arvokasvatus, rauhankasvatus, mediakasvatus ja kasvatus kestäväen kehitykseen.

Kansainvälisyys on vahvasti esillä koulun arjessa koko lukuvuoden ajan sekä eri teema- ja juhlapäivien yhteydessä. Tavoitteenamme on, että monitoimitalon lapset, nuoret ja aikuiset omaksuvat kansainvälisyyteen ja monikulttuurisuuteen liittyviä taitoja ja myönteisiä asenteita. Lisäksi tuemme kestäväen kehityksen periaatteita ja oppilaiden ymmärrystä siitä, että heidän teoillaan ja toimillaan on merkitystä paitsi omassa yhteisössä, myös maailmanlaajuisesti.

Opetuksen tulee tarjota oppilaille menetelmiä, tilaa ja materiaalia maailmankuvan rakentamiseen ja laajentamiseen kansainvälisesti. Tavoitteen saavuttamiseksi koulussamme on luotu kansainvälisyystaidon polku, jonka avulla opetushenkilökunta voi luoda vuosiluokkansa oppilaille edellytykset opiskella kansainvälisyystaitoja oppilaiden iän ja kielitaidon mukaisesti. Kansainvälisyystaidon polku on paitsi ideapankki, myös ohjenuora kasvattajalle. Polkua seurattessaan opettaja varmistaa, että opetustyössä on globaali ulottuvuus. Kansainvälisyystaidot nivoutuvat osaksi muita laaja-alaisia taitoja, kuten monilukutaitoa, tieto- ja viestintäteknologista osaamista sekä aktiivista kansalaisuutta ja yrittäjyyttä. Polku noudattaa näin ollen uuden perusopetuksen opetussuunnitelman linjauksia, ja nostaa tärkeänä esiin laaja-alaisen taitojen merkityksen ja oppiainerajat ylittävän opiskelun (esim. MOK-työskentelyssä). Kansainvälisyystaidon polku on ohjenuora eri vuosiluokkien kansainvälisyyskasvatukseen, mutta hankkeet, vierailut, vierailijat, teemapäivät ja eri oppiaineisiin integroituvat arjen kansainvälisyys muodostavat Ritaharjun koulun globaalikasvatuksen koko kuvan, polun ympärille. Kansainvälisyystaidon polku löytyy koulun verkkosivuilta opetussuunnitelmaa esittelevästä valikosta.

2. Kulttuurien välinen ymmärrys osana globaalikasvatusta

Koulumme pyrkii ohjaamaan oppilaita rakentamaan kulttuurien välistä ymmärrystä kansainvälisissä toimintaympäristöissä, yhdessä opiskellen ja tutkien. Tätä tavoitetta tukiaksemme olemme verkostoituneet kansainvälisesti ja toteutamme globaalikasvatusta useiden eri kumppaneiden kanssa. Merkittävin osa yhteistyöstä toteutuu Erasmus-hankkeiden myötä. Erasmus+ on Euroopan unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelma, joka rahoittaa toimialoilla tehtävää eurooppalaista yhteistyötä. Hankkeet mahdollistavat oppilaille kansainvälisen opiskeluympäristön ja luontevan tavan ylittää kulttuurisia rajoja eri oppiaineissa. Hankkeiden lisäksi olemme mukana job shadowing-toiminnassa ja teemme yhteistyötä Oulun yliopiston kasvatustieteen vaihto-opiskelijoiden kanssa.

Oppilaat saavat siis lukuvuoden aikana monia mahdollisuuksia työskennellä myös muista kulttuureista tulevien opettajien ohjauksessa.

2.1. Yhteistyö nuorisotoimen ja kirjaston kanssa

Koska Ritaharjun monitoimitalossa koulu, päiväkotiki, nuorisotoimi ja kirjasto toimivat yhdessä, on koulumme kansainväliselle toiminnalle luonteenomaista moniammatillisuus. Tämä mahdollistaa kansainvälisyyskasvatuksen läpi oppilaan päivän, joustavissa oppimisympäristöissä. Kirjaston henkilöstö toteuttaa globaalikasvatusta yhdessä muun henkilöstön kanssa osallistuen oppilaiden kansainvälisen opiskelun ohjaamiseen, tiedonhankintaan sekä mediakasvatuksen toteuttamiseen. Koulumme kansainvälisyyskasvatuksessa on lisäksi vahvasti mukana työelämä-orientaatio ja verkostoituminen paikallisten yrittäjien kanssa.

Tavoitteena on saada oppilaat innostumaan ja orientoitumaan kansainvälisesti myös laajan kielitaidon kautta. Tähän pyritään yhdessä kotien kanssa. A2- ja B2-kielten valintavaiheessa järjestetään huoltajille ja oppilaille mahdollisuus tutustua koulun tarjoamiin valinnaiskieliin ja niiden opetukseen. Samalla valinnaiskielten kulttuurinen ulottuvuus on vahvasti esillä.

2.2. Rauhankasvatus, monilukutaito ja osallistaminen

Ritaharjun koulun globaalikasvatuksessa yksi tärkeä osa-alue on monilukutaito, taito tulkita ja tuottaa erilaisia tekstejä. Lapsille ja nuorille halutaan antaa valmiuksia edistää toisia kunnioittavaa keskustelukulttuuria ja tehdä näkyväksi vihapuheen vaikutuksia. Koko monitoimitalon toiminnan läpäisevänä teemana on myös tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettaminen. Tämä luonnollisesti kannattelee globaalikasvatuksen tärkeintä pyrkimystä: lapsen ja nuoren kasvua rauhaa, ihmisoikeuksia ja kulttuurista ymmärrystä kunnioittavaksi toimijaksi.

Gloaalikasvatuksessa on olennaista osallistaa oppilaat rauhankasvatukseen ja näkemään siten oma roolinsa tasa-arvon ja ihmisoikeuksien toteutumisessa. Koulullamme on toimiva oppilaskunta, johon kuuluvat kaikki Ritaharjun koulun oppilaat. Oppilaskunnan hallituksen, Ritahallituksen, tarkoituksena on ohjata oppilaita yhteistyöhön, edistää oppilaiden vastuuta yhteisten asioiden hoidosta sekä lisätä kouluviihtyvyyttä. Hallitus nostaa esiin oppilaita koskettavia globaaleja teemoja kannustaen toiminnallaan koko oppilaskuntaa rauhankasvatukseen. Yhdessä kirjaston ja nuorisotoimen kanssa Ritahallitus toteuttaa kampanjoita ajankohtaisten kohteiden auttamiseksi. Keskeistä on osallistaa oppilaat toimimaan itse ja toteuttamaan esim. humanitääristä työtä luontevana osana opiskelua.

Osallistamme oppilaita kansainvälisyystyöhön myös antamalla heille vastuuta monitoimitalon kansainvälisissä tehtävissä. Talon 6.-9. luokkalaisten oppilaiden ryhmä (6 oppilasta) on saanut perehdytyksen toimia opettajien apuna kansainvälisten vierailijaryhmien opastamisessa monitoimitalossa.

3. Arviointi ja suunnitelman päivitys

Gloaalikasvatussuunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan ja tavoitteiden toteutumista arvioidaan osana Ritaharjun koulun ja koko monitoimitalon toiminnan arviointia. Kansainvälisen toiminnan koordinoimiseksi talossa on viidestä opettajasta muodostuva kansainvälisyystiimi, joka toimii muun

opetushenkilökunnan tukena globaalikasvatuksen toteuttamisessa, luo kansainvälisiä yhteyksiä ja toimintaympäristöjä sekä ohjaa opetushenkilökuntaa kansainvälisyystaidon polulla.

LÄHTEET

Global Education Congress, (2002). The Maastricht Global Education Declaration - European Strategy Framework for Improving and Increasing Global Education to the Year 2015. Chapter 1. Retrieved in <http://www.coe.int/t/dg4/nscentre/GE/GE-Guidelines/GEgchap1.pdf>